

Handläggare
Sebastian Hagård
Förvaltningschef
Kultur- och fritidsförvaltningen
Sebastian.hagard@tranas.se

Mottagare
Kommunstyrelsen

Återrapportering om förslag till planerade insatser kopplade till utökad ram 2023-2027 för satsning på yngre barn

Förvaltningens förslag till beslut

att godkänna återrapporteringen.

Sammanfattning

I linje med det beslut kommunfullmäktige tog 2023-03-27 § 58 gällande riktade medel för särskild satsning mot barn och unga har en referensgrupp arbetat fram förslag på hur en sådan satsning kan se ut. Denna satsning innehåller samlade insatser från barn och utbildningsförvaltningen, socialförvaltningen, HR-arbetsmarknadsförvaltningen samt kultur och fritidsförvaltningen. Det övergripande syftet är att hitta former för att motverka skolfrånvaro i tidig ålder samt ge berörda förvaltningar nya verktyg i detta arbete.

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige fattade 230327 § 58 beslut om utökad ram för kommunstyrelsen under 2023-2027 med 3 500 tkr årligen för en riktad/särskild satsning på barn och unga. Av beslutet framgår att:

”Satsningen ska i huvudsak bestå i en ökning och/eller utveckling av förebyggande insatser gentemot yngre barn inom främst skola, fritid och/eller individ- och familjeomsorg. Detta innebär också mer uppsökande verksamhet och mer stöd till familjer och i föräldraskapet”.

Detta föranledde kommundirektören att ge kultur- och fritidschefen i i uppdrag att utreda hur en sådan riktad satsning skulle kunna se ut. Med anledning av uppdraget tillskapades en referensgrupp innehållande chefer och sakkunniga inom Barn- och utbildningsförvaltningen, socialförvaltningen, HR-arbetsmarknadsförvaltningen samt kultur och fritidsförvaltningen.

Efter ett antal gemensamma sittningar kom referensgruppen per 230428 att för övriga förvaltningar presentera de avgränsningar, utgångspunkter samt identifierade presumtiva insatser, de ansåg mötte uppdragets kärna. Referensgruppens generella utgångspunkt har varit ett ökat närvarofrämjande arbete i skolan – samt insatser som såväl direkt som indirekt motverkar en ohälsa

hos våra unga kommuninvånare. Som framgår av detta underlag bedöms insatser från flera förvaltningar vara nödvändiga.

Av referensgruppens arbete framgår följande:

Avgränsningar:

- Åldersspann 0-11 år
- Stöd till familjer / föräldraskap
- Identifiera individer
- Risk för framtida ohälsa / utanförskap
- Vad kan skolan göra för att undvika framtida skolfrånvaro?

Utgångspunkter:

- 3 500 tkr bedöms räcka till fem (5) tjänster med tjänstegrad motsvarande 1,0.
- Avvägning främjande- / förebyggande- / proaktiva- insatser samt åtgärdande- och reaktiva- insatser.
- Avvägning kring hur många insatser som bör implementeras, sett till möjligheten att identifiera resultat / effekter av de samma. Högre grad av koncentrerade och riktade insatser, med smalare syfte – bedöms göra större skillnad än en generell förstärkning.

Identifierade presumtiva insatser:

- Tillskapandet av ett (skolsocialt) team på en alternativt två grundskolor. Insatsen är riktad mot elever från förskoleklass till åk 5 med syfte att motverka frånvaro hos elever i tidig skolålder. Därtill syftar insatsen till att ge skola samt socialtjänst ytterligare verktyg i arbetet med att gemensamt kroka arm kring både direkta- som preventiva insatser mot enskilda elever samt vårdnadshavare.
- Tillskapande / utökning av familjecentralens möjligheter att möta vårdnadshavare med barn i åldern 0-5 år. Det finns en utmaning att nå språksvaga vårdnadshavare – genom utökning bedöms familjecentralens insatser kunna nå en än större målgrupp.
- Tillskapande av funktion hos kultur- och fritidsförvaltningen med uppdrag att fungera som länk mellan skola – socialförvaltning – kultur- och fritidsförvaltning – föreningsliv.
- Gemensamt för samtliga insatser är det överordnade målet att aktivt minska skolfrånvaron. Därtill, att genom tidiga insatser gentemot vårdnadshavare, minimera risken för ohälsa hos våra unga kommuninvånare.

För Tranås del är det av stor vikt att vi utformar en modell anpassad efter våra specifika förutsättningar. Denna modell behöver växa fram i samverkan mellan berörda förvaltningar – initialt med stöd av referensgruppen.

Omvärldsanalys

Det närvarofrämjande arbetet i skolan är tämligen beforskat. Det finns således ett rikt underlag att söka stöd av kring hur utformningen av insatser skulle kunna komma att se ut.

2019, 2020 samt 2021 kom Stockholms län tillsammans med det fristående forskningsinstitutet Ifous att genomföra tre länsgemensamma forskningsöversikter med ändamålet att främja elevers trygghet och trivsel i skolan samt förebygga en problematisk skolfrånvaro. Dessa tre rapporter utgör en del av det underlag SPSM (specialpedagogiska skolmyndigheten) hänvisar till kring arbetet med närvarofrämjande insatser i svensk skola. Dessa rapporter bedöms utgöra ett gott underlag även för den satsning Tranås kommun avser att genomföra och bör ses som ett exempel på nuvarande forskningsläge.

Av rapporterna framgår bland annat att tre områden bedöms vara av särskilt stor vikt för att främja elevers skolorvaro: *Elevers upplevelse av trygghet och delaktighet, goda lärmiljöer och en organisatorisk medvetenhet*. Det senare avser bland annat ett förebyggande och proaktivt elevhälsoarbete samt dialog och samverkan inom samt utanför skolorganisationen.

Märk väl att det i Tranås kommun redan bedrivs ett närvarofrämjande arbete – bedömningen är emellertid sådan att detta arbete bör betraktas som så centralt tillika avgörande för våra unga kommuninvånares möjligheter att tillgodogöra sig en god framtid, att en ytterligare satsning är välkommen.

Av Ifous rapporter framgår därtill vikten av att det närvarofrämjande arbetet ej är att betrakta som en angelägenhet endast för skolan. Socialtjänst samt barn och ungdomspsykiatri bedöms utgöra naturliga samarbetspartners. Avseende samverkan lyfts även vikten av att insatser sker inom fritidsområdet. Rapporterna i sin helhet – samt länkar för rapportpresentationer:

[201906-Ifous-Fokuserar-Skolnrvaro-O.pdf](#)

<https://youtu.be/F3lua8PLA6U?list=PLtFm-2CPMiMometuEkysHzPPgGz2QIN7a>

[202005-Ifous-Fokuserar-Nrvaroproblem-I.pdf](#)

<https://youtu.be/X-Ozvzo-htk?list=PLtFm-2CPMiMP8AEoUHGfetzf4Tbqph3ZD>

[202102-ifous-fokuserar-narvaroproblem-h.pdf](#)

<https://youtu.be/rMcyaI3YSmc>

Ekonomi

Kommunfullmäktige kom 230327 § 58 att fatta beslut om utökad ram för kommunstyrelsen under 2023-2027 med 3 500 tkr årligen för en riktad/särskild satsning på barn och unga.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande kultur- och fritidsförvaltningen 2023-05-17

Beslutet skickas till

Diariet
Kultur- och fritidschef

Sebastian Hagård
Förvaltningschef
Kultur- och fritidsförvaltningen